

Předkládané tři studie jsou pouze částí obsáhlejšího projektu výkladu Parmenidových fragmentů. Podcenění náročnosti závěrečné redakce textu vedlo bohužel k tomu, že se mi nezdařilo zcela dokončit další studie věnované ontologické části básně. Domnívám se však, že detailnější výklad v moderní literatuře často přehlíženého prooimia a rovněž i nejasné kosmologie má své opodstatnění pro pochopení celé básně. Situace v předsókratických bádáních je dnes jiná než před padesáti, či pouze třiceti lety a pro bohatství rozličných interpretačních hledisek a detailních studií, které je často nezbytné pro výklad zohlednit, je velmi obtížné vytvořit ucelený pohled na Parmenidovo učení. Rovněž i doxografický materiál je dnešním filologickým a historickým bádáním posuzován s větší akribií. Tyto okolnosti nutí vykladače k detailnějšímu pohledu na existující materiál.

Úvodní studie představuje zatím první celistvou kritiku hypotéz o kultovním původu Parmenidově, vytvořených na základě archeologických vykopávek ve staré Eleji. Nekritické přijetí těchto spekulativních výkladů vedlo v nové literatuře k vytvoření jistých závěrů pro výklad Parmenida, které pokládám za zkreslující a neopodstatněné. Tato práce mi přinejmenším ozřejmila, na jak nejistých hlediscích je často postaven náš pohled na předsókratovskou filosofii. Druhá část je věnována prooimiu, které představuje podle mého přesvědčení jeden z nejhádankovitějších textů staré řecké filosofie. Jeho interpretace je spojena s řadou otázek, které se patrně nikdy nepodaří uspokojivě rozřešit. S jistou nadějí, že dle svých skromných možností přispějí nepatrně k jeho výkladu, jsem se tohoto nebezpečného úkolu ujal. Konečně třetí část je pokusem o rekonstrukci Parmenidova kosmologického systému ze zachovaných fragmentů a testimonií. Výklad P. představ o struktuře světa může nejen přispět k lepšímu pochopení mýtické topografie prooimia, ale může být zároveň užitečný pro širší předsókratická bádání.